

PITANJA ZA PONAVLJANJE I PROVJERU ZNANJA - 6. razred

Osmanlijsko Carstvo i Europa

Osmanlijsko Carstvo i njegovo širenje

1. Tko je, kada (stoljeće) i gdje osnovao Osmanlijsko Carstvo? Pokazati na karti prvobitni osmanlijski teritorij.
2. Koji je događaj označio prelazak Osmanlija u Europu? Pokazati područje na karti.
3. Koje su europske zemlje prve pale u ruke Osmanlija?
4. Koji se vladar nastojao suprotstaviti Osmanlijama 1396. godine? Gdje se bitka odigrala?
5. Tko je i kada osvojio Carigrad? Što je taj događaj značio za Bizant?
6. Opiši kako je Osmanlijsko Carstvo bilo organizirano - vlast i teritorij.
7. Opiši kako je bila organizirana osmanlijska vojska (podjela vojske i nagrade).

Hrvatsko - turski sukobi do bitke na Mohačkom polju

8. Navesti podatke o bitki na Krbavskom polju - godina, sudionici, hrvatski vojskovođa, ishod, posljedice (značenje). Pokazati mjesto bitke na karti.
9. Zašto su Osmanlije u početku lako osvajali hrvatske zemlje?
10. Tko je bio Petar Berislavić?
11. Kada je Osmanlijsko Carstvo bilo na vrhuncu moći? (vladar i stoljeće)
12. Navesti podatke o bitki na Mohačkom polju - godina, sudionici, vojskovođe, ishod, posljedice (značenje). Pokazati mjesto bitke na karti.

Izbor Habsburgovaca za hrvatske kraljeve

13. Tko su bili Habsburgovci? Koji događaj označava njihov uspon i u kojem je to stoljeću bilo?
14. Kako su Habsburgovci širili svoje posjede? Nabroji zemlje kojima su vladali do 1527. Pokazati ta područja na karti.
15. Kako su i kada Habsburgovci postali hrvatskim kraljevima? U koju su državu tada ušli Hrvati?
16. Na što se Ferdinand Habsburški obvezao Hrvatima?
17. Između koga se vodio građanski rat nakon izbora Habsburgovaca? Kako je završio? Povezati sa sljedećim pitanjem!

Doba najveće opasnosti od Osmanlija

18. Kakve je posljedice za Hrvatsku imala borba za prijestolje? Koje su dijelove Hrvatske Osmanlije osvojili do kraja 16. st.?
19. Tko su uskoci? Tko je bio njihov vođa tijekom obrane Klisa? Pokazati Klis na karti. Povezati s pitanjem br. 29.
20. Opiši opsadu Sigeta - godina, vojskovođe, ishod. U čemu je važnost otpora Sigeta? Pokazati Siget na karti.
21. Navesti podatke o bitki kod Siska - godina, sudionici, hrvatski vojskovođa, ishod, posljedice (značenje). Pokazati mjesto bitke na karti.

Vojna krajina i hrvatski krajevi pod Osmanlijama

22. Što je Vojna krajina? Kako je bila podijeljena i zašto je uspostavljena? Pokazati na karti.
23. Tko su Vlasi? Što su Vlački statuti?
24. Navedi krajeve (zemlje) u koje su iseljavali Hrvati tijekom osmanlijskih osvajanja.
25. Što je Bosanski pašaluk? Pokazati na karti.
26. Što označava pojam raje? Koje su bile obveze raje?
27. Što je islamizacija? Je li bila nasilna u OC?
28. Kakav je bio odnos Osmanlija prema Katoličkoj, a kakav prema Pravoslavnoj crkvi?
29. Kamo su uskoci preselili nakon pada Klisa? Protiv koga su ratovali?

Oslobađanje hrvatskih zemalja od Osmanlija

30. Navedi i obrazloži tri razloga koji su uzrokovali slabljenje osmanlijske moći.
31. Opiši opsadu Beča 1683. godine (naziv rata, vojskovođe, trajanje i ishod opsade, značenje). Pokazati Beč na karti.
32. Što je Sveta liga?
33. Koja su područja mirom u Srijemskim Karlovcima pripala Habsburgovcima, a koja Veneciji? U čemu je značenje tog mira? Pokazati područja na karti.

- Na satu se koristi povijesna karta *Razvoj Turskog Carstva*. Na njoj treba pokazati mjesta bitaka (već su označena mjesta sa godinom!) i širenja Osmanlijskog Carstva.
- Kod učenja kod kuće pomoć su karte u udžbeniku.
- Dodatna pomoć je tablica u bilježnici vezana uz najvažnije bitke te crta vremena 1300. - 1600. godine

KRONOLOGIJA:	OSOBE:	POJMOVI:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ kr. 13. st. - nastanak OC ➤ 1453. pad Carigrada ➤ 1493. bitka na Krbavskom polju ➤ 1526. bitka na Mohačkom polju ➤ 1527. Sabor u Cetingradu ➤ 1566. opsada Sigeta ➤ 1593. bitka kod Siska ➤ 1683. opsada Beča ➤ 1699. mir u S. Karlovcima 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osman ➤ Žigmund Luksemburški ➤ Mehmed II. Osvajač ➤ Emerik Derenčin i knezovi Frankopani ➤ Petar Berislavić ➤ Sulejman Veličanstveni ➤ Ludovik II. Jagelović ➤ Ferdinand Habsburški ➤ Ivan Zapolja ➤ Rudolf Habsburški ➤ Nikola Šubić Zrinski ➤ Toma Erdödy ➤ Jan Sobjeski 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ sultan, veliki vezir ➤ pašaluk, sandžak ➤ spahija, janjičar ➤ timar ➤ uskoci ➤ Vojna krajina ➤ raja, harač, danak u krvi ➤ Sveta liga